

**Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Голова Предметної комісії
Гарант освітньої програми
Тетяна КИРИЧОК _____
« ____ » « _____ » 2022 р.

ПОГОДЖЕНО:
Проректор з навчальної роботи
Анатолій МЕЛЬНИЧЕНКО _____
м.п.
« ____ » « _____ » 2022 р.

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ІСПИТУ
для здобуття наукового ступеня доктор філософії
*за спеціальністю 186 Видавництво та поліграфія***

*Програму рекомендовано вченовою радою
Навчально-наукового видавничо-поліграфічного інституту*

Зміст

1. Загальні відомості.....	3
2. Теми, що виносяться на екзаменаційне випробування.....	4
3. Навчально-методичні матеріали.....	6
4. Рейтингова система оцінювання.....	10
5. Приклад екзаменаційного білету.....	11

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Вступний іспит на навчання для здобуття наукового ступеня доктор філософії спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» проводиться для тих вступників, які мають ступень магістра*.

Освітня програма «Видавництво та поліграфія» відповідає місії та стратегії КПІ ім. Ігоря Сікорського, за якою стратегічним пріоритетом університету є фундаменталізація підготовки фахівців. Особливості освітньої програми враховані шляхом обрання відповідних розділів програми вступного іспиту. Проведення вступного випробування має виявити рівень підготовки вступника з обраної для вступу спеціальності.

Теоретичні питання вступного іспиту розподіляються на п'ять розділів:

1. Технології додрукарських процесів.
2. Технології друкарських процесів.
3. Технології післядрукарських (брошурувально-палітурних та опоряджувальних) процесів.
4. Видавничо-поліграфічні матеріали.
5. Технології електронних мультимедійних видань.

Ці розділи всебічно характеризують проблемну область спеціальності 186 Видавництво та поліграфія.

Завдання вступного випробування складається з трьох теоретичних питань. Вступне випробування зі спеціальності проводиться у формі усного екзамену.

Тривалість підготовки вступника до відповіді – 2 академічні години.

У наступному розділі програми наведено теми із зазначених розділів, які стосуються виконання завдань вступних випробувань.

Інформація про правила прийому на навчання та вимоги до вступників освітньої програми «Видавництво та поліграфія» наведено в розділі «Вступ до аспірантури» на веб-сторінці аспірантури та докторантury КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://aspirantura.kpi.ua/>

*Відповідно доп.2 Розділу XV закону Про вищу освіту вища освіта за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра

ІІ. ТЕМИ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБОВУВАННЯ

1. Технології додрукарських процесів

1.1. Обробка текстової інформації

Класифікація видань.

Класифікація видавничих оригіналів. Вимоги до оригіналів.

Технічні характеристики видань. Сучасний асортимент видань: книги та брошури; електронні видання; періодичні видання; етикетко-пакувальна продукція; конверти і листівки; плакати; вироби широкого вжитку; продукція, що потребує поліграфічного захисту.

Характеристика варіантів оформлення видань. Вибір форматів залежно від типу і призначення видань.

Шрифтове оформлення видань. Класифікація шрифтів. Параметри шрифтів та їх застосування. Вибір шрифтового оформлення залежно від типу і призначення видань.

Колірне оформлення видань. Вибір колірного оформлення залежно від типу і призначення видань.

Технологічні процеси оброблення текстової інформації: складання, сканування і розпізнавання, конвертація файлів тощо. Апаратне і програмне забезпечення оброблення текстової інформації. Вплив способу друкування видання на технологію підготовки текстової інформації. Технологічні особливості складання і оброблення різних видів тексту (по групах складності).

1.2. Обробка графічної інформації

Основні поняття комп'ютерної графіки. Роздільна здатність графічного зображення. Роздільна здатність введення і виведення. Цифрова обробка графічних зображень. Колірна корекція.

Введення графічної інформації (сканування, фотографування, створення, завантаження з фото-банків тощо). Особливості сканування оригіналів та поліграфічних відбитків для подальшого поліграфічного відтворення. Вплив розміру файла на якісні характеристики зображення. Масштабування векторних та растро-вих зображень. Методи вибірки зображень.

Особливості конвертації між форматами графічних файлів. Кольороподіл. Формат зберігання файлів та їх застосування. Методи ущільнення даних. Колірні простори PostScript. Бітова глибина зображення.

Обробка файлів графічних зображень. Основні поняття і особливості векторної графіки, формати файлів, пакети векторної графіки.

Методи аналізу, функціонування та розробки технологічного процесу оброблення графічної інформації. Принципи калібрування системи під відповідний друкарський процес.

Методи підготовки 3D-об'єктів для виготовлення об'ємних елементів декору поліграфічної продукції.

1.3. Макетування і підготовка оригінал-макетів видань і паковань

Програмні засоби макетування і верстання видань. Особливості підготовки оригінал-макетів залежно від типу і призначення видань.

Програмні продукти для електронного спуску полос видань.

Програмні продукти для підготовки оригінал-макетів паковань.

Програмні продукти для 3D-моделювання та візуалізації конструкцій паковань.

1.4. Технології виготовлення друкарських форм

Сучасні технології виготовлення друкарських форм із застосуванням лазерного випромінювання — технології прямого запису зображення на формний матеріал— «комп’ютер-друкарська форма» (computer-to-plate).

Особливості виготовлення форм для плоского офсетного друку зі зволоженням і без зволоження.

Технології виготовлення форм глибокого друку, тамподруку.

Виготовлення флексографічних друкарських форм.

Сучасні формні матеріали для виготовлення форм основних способів друку.

2. Технології друкарських процесів

Роль та місце високого, офсетного та глибокого друку в системі розмноження інформації.

Сучасні та перспективні варіанти основних способів друку, їх технологічні можливості та область застосування.

Визначення та сутність друкарського процесу.

Декель та його призначення. Декелі в офсетному друці.

Вплив друкарсько-технічних властивостей паперу і фарби та параметрів друкарського процесу на перехід фарби на задрукований матеріал. Критерії підбору фарби до паперу.

Параметри, які формують якість відбитку, і фактори, що її визначають.

Принципові схеми процесу друкування із застосуванням різографів, цифрових друкарських машин, високо-автоматизованих комп’ютеризованих друкарських агрегатів, друкарсько-обробних ліній.

Класифікація друкарського устаткування.

Перспективні напрямки розвитку друкарського устаткування. Технологічні параметри сучасного друкарського обладнання. Модульні принципи побудови обладнання. Гіbridні технології в друкарських процесах та обладнанні.

Сучасний асортимент матеріалів та обладнання для 3D-друкування. Використання 3D-друку у поліграфічному виробництві.

Управління робочими потоками.

3. Технології післядрукарських (брошурувально-палітурних та опоряджувальних) процесів

Суть і призначення брошурувально-палітурних процесів.

Конструкція основних видів аркушевих видань і книжкових видань в обкладинці і палітурці.

Способи скріplення книжкових блоків. Характеристика і застосування способів шиття дротом, нитками, незшивного клейового скріplення.

Способи комплектування блоків.

Типи обкладинок і палітурок, конструкції, види оформлення та застосування.

Головні технологічні операції брошурувально-палітурних процесів, матеріали, обладнання.

Способи оздоблення поліграфічної та пакувальної продукції, матеріали, обладнання.

4. Видавничо-поліграфічні матеріали

Сучасні матеріали для виготовлення друкованої продукції.

Папір, картон, полімерні плівки, листовий пластик та їх друкарсько-технічні властивості.

Фарба та картриджі для візуалізації зображень.

Лаки, фольга, полімерні плівки для оздоблення видань і паковань.

Клеї для виготовлення і оброблення видань і паковань.

5. Технології електронних мультимедійних видань.

Методики розроблення електронних мультимедійних видань різного цільового призначення

Програмні продукти для введення та опрацювання мультимедійної інформації.

Програмні продукти для створення та тестування електронних мультимедійних видань та електронних додатків.

Естетичні та ергономічні особливості електронних видань для різних груп споживачів.

Навчальні електронні недетерміновані та детерміновані видання.

ІІІ. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література до 1-го розділу

1. П. О. Киричок. Український тлумачний словник видавничо-поліграфічної справи / П. О. Киричок, О. М. Величко, С. Ф. Гавенко, О. В. Зоренко, Т. Ю. Киричок, Т. В. Розум: довідкове видання. Київ: НТУУ «КПІ», 2010, 896 с.

- 2.** Технології опрацювання текстової інформації. Практикум [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студентів спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. О. І. Хмілярчук. – Електронні текстові дані (1 файл: 10,1 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 71 с. – Назва з екрана.
- 3.** Технології опрацювання інформації 2. Обробка графічної інформації. Комп’ютерний практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. К. О. Чепурна. – Електронні текстові дані (1 файл: 6,56 Мбайт).– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 84 с. – Назва з екрана.
- 4.** Проектування видавничо-поліграфічного виробництва: проектування видань і паковань. Практикум [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. К. І. Золотухіна. – Електронні текстові дані (1 файл: 1,82 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 53 с. – Назва з екрану. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/33850>
- 5.** О. М. Величко. Ділова гра «Проект» / О. М. Величко, О. В. Зоренко, Т. В. Розум, В. М. Скиба, О. І. Хмілярчук: навч. посібник з дисципліни «Проектування видавничо-поліграфічного виробництва. Модуль 2 — проектування і розрахунки виробничих процесів». К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 33 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/34940>.
- 6.** Василишин Д. В. Технологія набору та верстки / Д. В. Василишин, О. М. Василишин [Текст]: навч. посіб. – Львів: УАД, 2011. – 272 с.
- 7.** Дорош А. К., Ткаченко В. П., Челомбітко В. Ф. Обробка текстової інформації у видавничих системах. Ч. 1: Теоретичні основи обробки текстової інформації [Текст]: Навч. посіб. – Харків: Компанія СМІТ, 2007. – 308 с.
- 8.** Хиндерлитер, Х. Настольные издательские системы [Текст]: учебное пособие для вузов / Х. Хиндерлитер. – М.: ПРИНТ-МЕДИА центр, 2006. – 216 с.
- 9.** Предко Л. С. Проектування та розрахунок додрукарських процесів [Текст]: Навч. посіб. — Львів: УАД, 2009. – 280 с.
- 10.** Маїк Л. Я. Computer-to-plate: технології, матеріали, устаткування / Л. Я. Маїк, Т. Г. Дудок [Текст]: навч. посіб. – Львів: УАД, 2011. – 128 с.
- 11.** Гунько С. М. Основи поліграфії: додрукарські процеси / С. М. Гунько [Текст]: навч. посіб. – Львів: УАД, 2013. – 160 с.
- 12.** Коханівський, О. П. Мультимедійні технології відновлення друкованих видань в електронному виді [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. П. Коханівський ; НТУУ «КПІ». – Київ : НТУУ «КПІ», 2015. – 154 с. – Назва з экрана. — Ресурс доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/11398>.

- 13.** Мартинюк В. Т. Основи додрукарської підготовки образотворчої інформації [Текст]: Підручник, Кн. 1. Основи опрацювання образотворчої інформації /Мартинюк В. Т. – К.: Варта, 2005. — 233 с.
- 14.** Мартинюк В. Т. Основи додрукарської підготовки образотворчої інформації [Текст]: Підручник, Кн. 2. Процеси опрацювання образотворчої інформації /Мартинюк В. Т. – К.: Університет “Україна”, 2009. — 242 с.

Література до 2-го розділу

- 15.** Луцків М. М. Цифрові технології друкарства / М. М. Луцків [Текст]: моногр. – Львів: УАД, 2012. – 488 с.
- 16.** Хомяков В. І. Системотехніка автоматизованих видавничо-поліграфічних комплексів [Текст]: навч. посіб. – К.: НТУУ «КПІ», 2009. – 252 с.
- 17.** Лебедєв О. М., Ладик О. І. Цифрова техніка [Текст]: Навч. посіб. – К: ІВЦ “Видавництво “Політехніка”, 2004. – 320 с.
- 18.** Величко О. М., Зоренко Я. В., Скиба В. М. Відтворення тонового градієнта засобами репродукування [Текст]: монографія. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. — 240с.
- 19.** Розум О. Ф. Таємниці друкарства. Минуле, сучасне, майбутнє / О. Ф. Розум, О. М. Величко, О. В. Мельников [Текст]: навч. посіб., вид. 2-е, переб. і доп. — Львів: УАД, 2012. — 278 с.
- 20.** Зоренко О. Декелі в офсетному друкарському процесі / Оксана Зоренко, Олег Розум [Текст]: моногр. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. — 168 с.
- 21.** Зоренко Я. В. Технології репродукування плоским офсетним друком / Я. В. Зоренко; за заг. ред. О. М. Величко [Текст]: моногр. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. — 176 с.
- 22.** Скиба В. М. Технологічні основи тиражної стабільності друкарських форм / В. М. Скиба; за заг. ред. О. М. Величко [Текст]: моногр. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. — 148 с.
- 23.** Мельников О. В. Технологія плоского офсетного друку / О. В. Мельников [Текст]: підруч. – Львів: УАД, 2007. – 388 с.
- 24.** Шибанов В. В. Флексографічні фотополімерні форми / В. В. Шибанов [Текст]. – Львів: УАД, 2011. – 116 с.
- 25.** Гавенко С. Ф. Технологія газетно-журнального виробництва. Ч. 1. Технологія газетного виробництва / С. Ф. Гавенко, З. М. Сельменська, Л. Й. Кулік, І. М. Назар [Текст]: навч. посіб. – Львів: УАД, 2009. – 304 с.

- 26.** Морфлюк В. Ф. Проблемно-орієнтовані засоби цифрового управління процесом друку / В. Ф. Морфлюк [Текст]: навч. посіб. — К.: НТУУ «КПІ», 2012. — 216 с.
- 27.** Зваження в офсетному друкі [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Т. Розум, О. Зоренко, О. Мельников [та ін.] ; НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського». – Електронні текстові дані (1 файл: 4,17 Мбайт). – Київ : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», «Політехніка», 2016. – 173 с. – Назва з екрана. — Ресурс доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18159>.

Література до 3-го розділу

- 28.** Величко О. М. Матеріали зі спеціальними властивостями [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. М. Величко, С. Ф. Гавенко, К. І. Золотухіна. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,66 Мбайт). Львів: – УАД, 2016. – 155 с. – Назва з екрана. — Ресурс доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18093>.
- 29.** О. М. Видавничо-поліграфічна справа. Практикум з проектування і розрахунку технологічних і виробничих процесів [Текст]: навч. посіб. – К.: ВПЦ „Київський університет”, 2009. – 520 с.
- 30.** Величко, О. М. Проектування технологічних процесів видавничо-поліграфічного виробництва [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів напряму підготовки 6.051501 «Видавничо-поліграфічна справа» / О. М. Величко, В. М. Скиба, А. В. Шангін ; НТУУ «КПІ». – Київ : НТУУ «КПІ», 2014. – 235 с. – Назва з екрана. — Ресурс доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/8538>
- 31.** Хохлова Р. А. Оздоблення поліграфічної продукції лакуванням / Р. А. Хохлова, О. М. Величко [Текст]: навч. посіб. — К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. — 183 с.
- 32.** Регей І. І. Споживче картонне паковання. Матеріали, проектування, обладнання для виготовлення / І. І. Регей [Текст]: навч. посіб. – Львів: УАД, 2011. – 144 с.
- 33.** Кипхан Г. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства [Текст]: Пер. с нем. – М.: МГУП, 2003. – 1280 с.
- 34.** Слоцька Л. С. Основи поліграфії. Друкарські та брошурувально-палітурні процеси / Л. С. Слоцька, В. З. Маїк, Ю. М. Румянцев [Текст]: навч. посіб. – Львів: УАД, 2012. – 244 с.

Література до 4-го розділу

- 35.** Величко О. М. Матеріали зі спеціальними властивостями [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. М. Величко, С. Ф. Гавенко, К. І. Золотухіна. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,66 Мбайт). Львів: – УАД, 2016. – 155 с. – Назва з екрана. — Ресурс доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18093>.
- 36.** Регей І. І. Споживче картонне паковання. Матеріали, проектування, обладнання для виготовлення / І. І. Регей [Текст]: навч. посіб. – Львів: УАД, 2011. – 144 с.
- 37.** Поліграфічні матеріали. / Ю. Ц. Жидацький, О. В. Лазаренко, Н. Д. Лотошинська та ін. / За заг. ред. докт. техн. наук проф. Е. Т. Лазаренка Л. [Текст]: підручник. – Львів: Афіша, 2001. – 328 с.
- 38.** Кипхан Г. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства [Текст]: Пер. с нем. – М.: МГУП, 2003. – 1280 с.

Література до 5-го розділу

- 39.** Мережеві електронні видання : довідник / Т. Ю. Киричок, О. І. Лотоцька. – Київ : НТУУ «КПІ», Вид-во «Політехніка», 2016. – 300 с.
- 40.** Немережеві електронні видання [Текст] : довідник / Т. Ю. Киричок. – Київ : НТУУ «КПІ», 2015. – 141 с.
- 41.** Український тлумачний словник електронних видань / Тетяна Киричок [Текст]: довід. – К.: НТУУ «КПІ», 2012. – 128 с.
- 42.** Киричок Т. Тиражування немережевих електронних видань / Тетяна Киричок, Оксана Одайник [Текст]: навч. посіб. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 144 с.
- 43.** Мультимедійне видавництво : навчальний посібник для сту-дентів спеціальності "Технології електронних мультимедійних видань" / О. І. Пушкар, О. С. Завгородня. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 204 с. (Укр. мов.) ISBN 978-966-676-619-2
- 44.** О. В. Зоренко. Технологія підготовки періодичного електронного видання / О. В. Зоренко: навч. посіб. / електронне навчальне видання. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 64 с. Ресурс доступу: URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32174>.
- 45.** Пушкар О. І. Мультимедійні видання : навчальний посібник / Пушкар О. І., Климнюк В. Є., Браткевич В. В. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. – 144 с. (Укр. мов.).

IV. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Початковий рейтинг абітурієнта за екзамен розраховується виходячи із 100-бальної шкали. При визначенні загального рейтингу вступника початковий рейтинг за екзамен перераховується у 200-бальну шкалу за відповідною таблицею (п.4).

2. На екзамені абітурієнти готуються до усної відповіді на завдання екзаменаційного білету.

Під час вступного випробування заборонено користуватися допоміжними матеріалами — довідниками, вимірювальними пристроями, смартфонами, телефонами, персональними комп'ютерами тощо.

Контрольне завдання додаткового вступного випробування складається з трьох питань. Перші два питання є базовими для кожного спеціаліста в галузі видавничо-поліграфічних технологій. Останнє питання є більш орієнтованими на спеціальну підготовку вступника в аспірантуру за спеціальністю 186 Видавництво та поліграфія.

Кожне з перших двох питань оцінюється у 30 балів за такими критеріями: Відповідь на кожне питання контрольного завдання оцінюється за бальною шкалою за таким порядком визначення:

30–29 – отримана правильна вичерпна відповідь з детальним поясненням, обсяг виконання 90–100 %;

28–27 – отримана правильна відповідь, повна, але містить 1–2 недоліки, відповідно обсяг виконання 90–100 %;

26–23 – достатньо повна відповідь не менше 75 %, але має незначні неточності;

22–18 – відповідь неповна, виконано більше або дорівнює 60 % завдання;
0 – відповідь відсутня або повністю невірна, 0 %.

Третє питання оцінюється у 40 балів за такими критеріями:

40–38 – отримана правильна вичерпна відповідь з детальним поясненням, обсяг виконання 90–100 %;

37–36 – отримана правильна відповідь, повна, але містить 1–2 недоліки, відповідно обсяг виконання 90–100 %;

35–30 – достатньо повна відповідь не менше 75 %, але має незначні неточності;

29–24 – відповідь неповна, виконано більше або дорівнює 60 % завдання;
0 – відповідь відсутня або повністю невірна, 0 %.

Загальна оцінка за додаткове фахове випробування обчислюється як сума балів, отриманих за всі відповіді. Таким чином за результатами випробування вступник може набрати від 0 до 100 балів.

3. Сума балів за відповіді на екзамені переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Бали	Шкала оцінювання
95...100	Зараховано
85...94	
75...84	
65...74	
60...64	
менше 60	Не зараховано

V. ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Форма № Н-5.05

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

(повне найменування вищого навчального закладу)

Освітній ступінь *доктор філософії*

Спеціальність *186 Видавництво та поліграфія*

(назва)

Навчальна дисципліна *Вступний іспит*

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

1. Питання 1

2. Питання 2

3. Питання 3

Затверджено

Гарант освітньої програми

_____ Тетяна КИРИЧОК

РОЗРОБНИКИ:

Киричок Тетяна Юріївна, д.т.н., проф., зав. кафедри технології поліграфічного виробництва

Палюх Олександр Олександрович, д.т.н., проф., в.о. зав. кафедри репрографії

Роїк Тетяна Анатоліївна, д.т.н., професор кафедри технології поліграфічного виробництва

Штефан Євгеній Васильович, д.т.н., проф., професор кафедри репрографії

Чепурна Катерина Олександрівна, к.т.н., доц., доцент кафедри технології поліграфічного виробництва

Зоренко Ярослав Володимирович, к.т.н., доц., доцент кафедри репрографії

Програму рекомендовано:

Вченою радою навчально-наукового видавничо-поліграфічного інституту

Голова вченої ради

протокол № ____

від « ____ » « _____ » 2022 р.